

JEAN GIONO

L'home que plantava arbres

Traducció d'Isabel-Clara Simó

Il·lustracions de Francesc Viladot

Epíleg de Martí Boada

El jardí secret
de VIENA

Perquè el caràcter d'un ésser humà reveli qualitats realment excepcionals, cal tenir l'oportunitat de poder observar com actua al llarg de molts anys. Si els seus actes estan desproveïts de qualsevol mena d'egoisme, si el principi que els dirigeix és una generositat sense comparació, si no els inspira l'afany d'obtenir recompenses d'enlloc i si, a més, ha deixat una empremta visible en el món, és que ens trobem, sense cap marge d'error, davant d'un caràcter inolidable.

Ara fa uns quaranta anys, vaig emprendre un llarg viatge a peu per les muntanyes, gens freqüentades pels turistes, de la vella regió dels Alps que penetra la Provença.

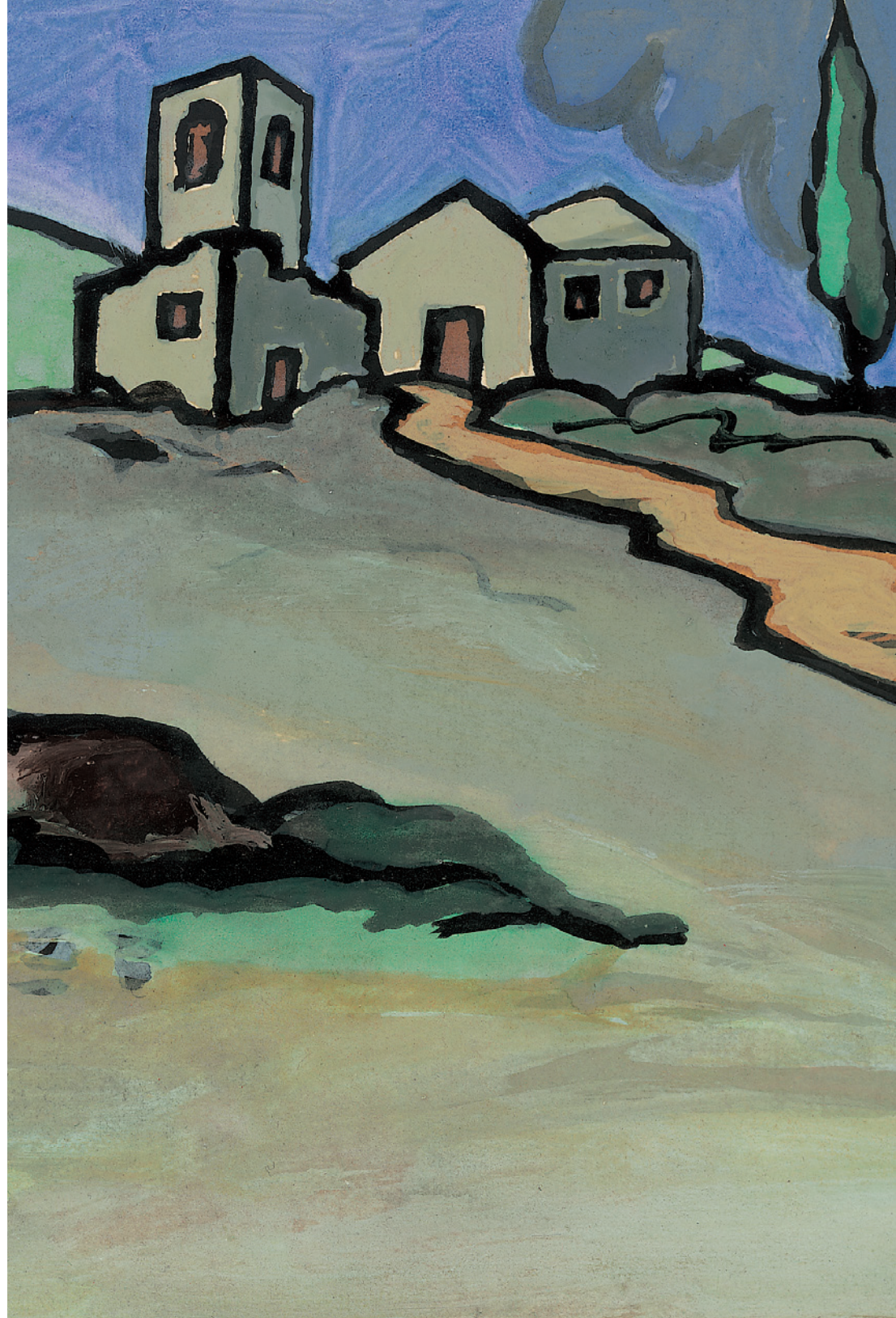
Aquesta regió està limitada al sud-est i al sud pel curs mitjà de la Durença, entre Sisteron i Mirabèu; al nord, pel curs superior de la Drôme, des que naix fins a Dia, i a l'oest, per la plana del comtat de Venaissí i els contraforts del mont Ventor. Comprèn tota la zona nord del departament dels Baixos Alps, el sud de la Drôme i un bocí de la Valclusa.

Quan vaig començar la llarga passejada per aquests deserts, només hi havia landes nues i monòtones, a uns mil dos-cents o mil tres-cents metres d'altitud. No hi trobaves res més que no fossin matolls d'espígol.

Volia travessar aquesta regió de cap a cap i, després de tres dies de marxa, em vaig trobar en un paratge d'una absoluta desolació. Vaig acampar vora l'esquelet d'un poble abandonat. Des de la vigília que no tenia aigua i era urgent que en trobés. Tot i ser una pila de runa, aquestes cases arraimades com si formessin un rusc em van fer pensar que hi devia haver hagut aigua en temps remots: una font o un pou. I sí que n'hi havia una, de font, però seca. Les cinc o sis cases, sense teulada, castigades pel vent i la pluja, i una petita capella amb el campanar derruït, estaven distribuïdes com totes les cases i les capelles dels pobles vius, però tota forma de vida hi havia desaparegut.

Feia un preciós dia de juny i lluia el sol, si bé en aquestes terres despullades el vent bufava amb una brutalitat insuportable; el seu embat contra les carcasses de les cases semblava el gruny d'una fera que algú hagués gosat molestar mentre menjava. Vaig haver de marxar.

Després de cinc hores, encara no havia trobat aigua i res no em feia pensar que n'hi podria trobar. A tot arreu hi havia la mateixa sequedat, les mateixes herbo-

tes seques. Tanmateix, em va semblar veure en la llunyania una petita silueta negra, dreta. Vaig pensar que era el tronc d'un arbre solitari, però, davant del dubte, m'hi vaig adreçar. Era un pastor, voltat d'una trentena de bous que reposaven sobre la terra ardent.

Em va donar aigua de la seva carabassa i, poc després, em va portar a casa seva, en una ondulació de la plana. Aquella aigua tan bona l'obtenia d'un clot natural, molt profund, sobre el qual havia instal·lat una corriola rudimentària.

L'home parlava poc, com sol passar als qui viuen sols, però se'l veia segur i confiat de si mateix. Era una raresa en un paisatge tan desproveït de tot. No vivia en una cabana, sinó en una autèntica casa de pedra que es veia de seguida que ell mateix havia restaurat a partir de les runes que devia haver-s'hi trobat quan hi va arribar. La teulada era sòlida i estanca. El vent que colpejava les teules feia el mateix soroll que fa el mar a la platja. El parament de la casa estava endreçat, els plats nets, el terra fregat, l'escopeta greixada, la sopa bullint al foc. Aleshores em vaig adonar que anava acabat d'afaitar, que tots els botons els

duia ben cosits i la roba curiosament sargida amb puntades minúscules.

Em va convidar a compartir la sopa amb ell, i quan li vaig oferir la petaca de tabac em va dir que no fumava. El seu gos, tan silenciós com l'amo, era afable, però no llagoter.